

23. Носырева Е.И., Фильченко Д.Г. Основные положения Концепции об институте примирения сторон в гражданском судопроизводстве (часть первая). *Вестник гражданского процесса*. 2015. № 1. С. 123.

24. Злоупотребление процессуальными правами: судьи ЕС поделились опытом. *Закон і Бізнес*. URL: <https://zib.com.ua/ru/136589-zloupotreblenie-processualnimi-pravami-sudi-es-podelilis-opy.html>.

УДК 342.922

СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ РЕАЛІЗАЦІЮ АРЕШТОВАНОГО НЕРУХОМОГО МАЙНА ЧЕРЕЗ ЕЛЕКТРОННІ ТОРГИ

Круговий Олексій Олександрович,
здобувач кафедри адміністративного
та митного права
(Університет митної справи та фінансів,
м. Дніпро, Україна)

У статті схарактеризовано суб'єкти публічної адміністрації, що здійснюють реалізацію арештованого нерухомого майна через електронні торги. Доведено, що процедуру реалізації арештованого майна забезпечують не тільки органи виконавчої влади, а й державні підприємства, що засновані на державній власності та належать до сфери управління Міністерства юстиції України (ДП «СЕТАМ»). При цьому до повноважень органів виконавчої влади належать переважно аналітичні, інформаційні, методичні та інші види робіт, пов'язані із забезпеченням реалізації арештованого майна, тоді як до повноважень ДП «СЕТАМ» належить організаційне забезпечення реалізації арештованого майна.

Установлено, що на рівні Міністерства юстиції України окремі структурні підрозділи з питань реалізації арештованого майна присутні лише на рівні центрального апарату міністерства, тоді як на рівні територіальних органів юстиції вони відсутні. Органи виконавчої служби також належать до суб'єктів, що діють у сфері реалізації майна та створюють передумови для цього.

Аргументовано, що додатковими суб'єктами публічної адміністрації з питань реалізації арештованого майна можна назвати деяких суб'єктів у сфері послуг електронного цифрового підпису, зокрема це засвідчувальний центр органу виконавчої влади або іншого державного органу та спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації. Ще одним суб'єктом, який опосередковано пов'язаний із діяльністю у сфері реалізації арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів, є ДП «Національні інформаційні системи», яке є адміністратором Єдиних та Державних реєстрів, що належать до компетенції Міністерства юстиції України. Вони опосередковано впливають на процедуру реалізації арештованого майна шляхом забезпечення електронного цифрового підпису начальника відділу державної виконавчої служби під час подання заявки на реалізацію арештованого майна.

Ключові слова: адміністративні процедури, адміністративні процедури реалізації арештованого нерухомого майна через електронні торги, орган виконавчої влади, стадії, суб'єкти публічної адміністрації.

SUBJECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION IMPLEMENTING THE REALIZATION OF THE PROCESSED NON-CURRENT PROPERTY THROUGH ELECTRONIC BIDDINGS

Kruhovi Oleksii Oleksandrovyh,
Applicant of the Department
of Administrative and Customs Law
(University of Customs and Finance,
Dnipro, Ukraine)

The article describes the subjects of the public administration, which carry out the realization of the arrested real estate through electronic trades. It is proved that the procedure for the implementation of the arrested property is provided not only by the executive authorities, but also state-owned enterprises based on state ownership and belonging to the management of the Ministry of Justice of Ukraine (SEATAM). At the same time, the authorities of the executive power are mainly analytical, informational, methodological and other types of work related to ensuring the implementation of the arrested property, while the powers of the SE "SAMAM" belong to the organizational support of the implementation of the arrested property.

It was established that at the level of the Ministry of Justice of Ukraine, separate structural divisions on the issues of realization of the arrested property are present only at the level of the central apparatus of the Ministry, while at the level of territorial justice bodies, there are no specialized structural divisions. Bodies of executive service also belong to entities that carry out activities in the realization of property and in fact create the preconditions for this.

It is argued that additional subjects of the public administration on the implementation of the arrested property may be called some entities in the field of electronic digital signature services, in particular, it is a verification center of an executive body or other public authority and a specially authorized central executive authority on the organization of special information and information protection. Another state entity that indirectly relates to activities in the realm of real estate arrested through electronic trading is the State Enterprise "National Information Systems", which acts as the administrator of the Unified and State Registries, which falls within the competence of the Ministry of Justice of Ukraine. They indirectly affect the procedure for the implementation of the arrested property by providing an electronic digital signature of the Chief of the State Bailiffs' Service at the time of filing an application for the implementation of the arrested property.

Key words: administrative procedures, administrative procedures for the realization of arrested real estate through electronic tenders, executive body, stages, subjects of public administration.

У теорії адміністративного права вже сталою є категорія «суб'єкти публічної адміністрації», до яких входять органи виконавчої гілки влади та місцевого самоврядування [9, с. 127]. Як зазначають Р.С. Мельник та В.М. Бевзенко, галузям національного права (адміністративне не є винятком) притаманні конструкції, категорії та поняття, які фізично не існують і є суто продуктом розумової діяльності людини. Такі категорії називаються фіктивними (правовими) фікціями [10, с. 124].

Такою «штучною», фіктивною особою, як указують науковці, є так звана «публічна адміністрація» (public administration), представлена численними суб'єктами. Саме ці суб'єкти державного управління є одними з провідних учасників адміністративно-правових відносин, що виникають у державі [10, с. 125].

В.К. Колпаков пропонує розуміти публічну адміністрацію за допомогою організаційно-структурного підходу. Так, науковець указує, що систему органи публічної адміністрації утворено саме для здійснення публічної влади.

При цьому публічну владу в Україні здійснюють не лише органи державної влади, але й органи місцевого самоврядування.

Отож, публічна адміністрація, за В.К. Колпаковим, є системою організаційно-структурних утворень, які на законних підставах набули владних повноважень для реалізації в публічних інтересах [8, с. 30].

Варто погодитися з Р.С. Мельник, В.М. Бевзенко щодо того, що публічне адміністрування здійснюється не лише органами виконавчої влади, але іншими суб'єктами, які наділяються повноваженнями у сфері адміністрування.

Так, науковці до суб'єктів публічної адміністрації зараховують Верховну Раду України, Рахункову палату України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Президента України, РНБО, органи прокуратури (в окремих випадках), органи державної влади, які не входять до системи органів виконавчої влади (комісії регулювання природних монополій та Служба безпеки України), суб'єктів публічних повноважень зі спеціальним статусом (наприклад, Антимонопольний комітет України), дипломатичні представництва та консульські установи України, постійні представництва України при міжнародних організаціях, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права, які не мають статусу органу публічної влади (ДП «СЕТАМ» тощо) [10, с. 127-130].

У контексті проведення адміністративної реформи сформовано проект Концепції реформування публічної адміністрації в Україні. Так, відповідно до вказаного проекту, пропонувалося закріпити на законодавчому рівні поняття публічної адміністрації, яку вважали за необхідне розглядати як органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та інші суб'єкти, які відповідно до закону чи адміністративного договору мають повноваження забезпечувати виконання законів та діяти в публічних інтересах (виконання публічних функцій) [17]. Проте вказаний проект так і залишився лише проектом, як і запропоноване визначення терміна.

Зважаючи на те, що в законодавстві відсутнє чітке визначення суб'єктів публічної адміністрації, в науковій площині продовжуються суперечки щодо того, кого ж саме і за якими ознаками слід зараховувати до цих суб'єктів. Так, О.В. Джафарова говорить про те, що «органи публічної адміністрації» розглядають у вузькому та широкому розумінні. Так, прибічники першої концепції детермінують органи публічної адміністрації через органи виконавчої влади та місцевого самоврядування. Що ж стосується науковців, які дотримуються другої точки зору, то перелік суб'єктів вони доповнюють за рахунок суб'єктів делегованих повноважень та органів державної влади, які не мають статусу органу виконавчої влади, а подекуди й за рахунок приватних осіб [5, с. 43].

Систему суб'єктів публічної адміністрації, що провадить діяльність із реалізації арештованого майна, можна умовно розділити на дві групи: органи, що безпосередньо здійснюють діяльність із реалізації арештованого майна, та органи, що опосередковано впливають на таку діяльність.

До першої групи належить Кабінет Міністрів України та вся система органів юстиції, які спрямовуються і координуються Кабінетом Міністрів України. Відповідно до ч. 2 ст. 21 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», міністерства та інші центральні органи виконавчої влади відповідальні перед Кабінетом Міністрів України, підзвітні та підконтрольні йому [15].

Як зазначає Т.О. Коломоець, загальні засади адміністративно-правового статусу Кабінету Міністрів України встановлено Конституцією України, Законом України «Про Кабінет Міністрів України» та Регламентом Кабінету Міністрів України [7, с. 35].

У контексті обраного напрямку досліджень, згідно з ч. 1 ст. 2 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», до основних завдань Кабінету Міністрів України належить забезпечення рівних умов для розвитку всіх форм власності. Відповідно до ч. 1 ст. 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», КМУ сприяє розвитку підприємництва на засадах рівності перед законом усіх форм власності та соціальної спрямованості національної економіки, здійснює заходи щодо демонополізації та антимонопольного регулювання економіки, розвитку конкуренції та ринкової інфраструктури [15]. Тобто діяльність Кабінету Міністрів України щодо впровадження заходів, що можуть обмежити ефективність правил конкуренції, є визначеною законодавчо. При цьому Кабінет Міністрів України має утримуватись від застосування заходів, які можуть позбавити ефективності положення, якими встановлено правила конкуренції [15].

Кабінетом Міністрів України прийнято Розпорядження № 212-р «Деякі питання реалізації арештованого майна шляхом проведення електронних торгів», метою якого є створення конкурентних і сприятливих умов для організації та проведення електронних торгів із реалізації арештованого майна. Також варто зазначити, що цим Розпорядженням було запущено пілотний проект е-торгів усією територією України [3].

Таким чином, Кабінет Міністрів України у цьому контексті є основним суб'єктом, який здійснює організаційно-правове та нормативно-правове забезпечення діяльності з реалізації арештованого майна.

Наступним органом системи суб'єктів публічної адміністрації з питань реалізації арештованого майна є Міністерство юстиції України, яке є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Відповідно до п. 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228, до основних завдань Мін'юсту віднесено забезпечення своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень у порядку, встановленому законодавством [17].

Т.О. Коломощ звертає увагу на те, що будь-яке міністерство є головним (провідним) органом у системі центральних органів виконавчої влади в забезпеченні реалізації державної політики у конкретній сфері діяльності [7, с. 38].

Відповідно до п. 32 цього Положення, Мін'юст аналізує результати діяльності та вживає заходів для підвищення ефективності функціонування територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства [13].

Відповідно до п. 4 цього Положення, Мін'юст організовує, контролює та здійснює примусове виконання рішень у випадках, передбачених законом (пп. 83-21), контролює роботу структурних підрозділів територіальних органів Мін'юсту, що забезпечують здійснення повноважень у сфері примусового виконання рішень (пп. 83-28), виконує аналітичні, інформаційні, методичні, організаційні та інші види робіт, пов'язані із забезпеченням реалізації арештованого майна (пп. 83-30) [13].

Наступним суб'єктом є органи виконавчої служби. Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» від 02.06.2016 р. № 1403-VIII визначає загальні положення організаційного забезпечення примусового виконання судових рішень і рішень інших органів як державними органами – органами державної виконавчої служби, так і новим інститутом – приватними виконавцями [16]. Відповідно до нього, систему організаційного забезпечення становлять два органи – органи державної виконавчої служби та у визначених Законом України «Про виконавче провадження» від 02.06.2016 № 1404-VIII випадках – приватні виконавці [11].

Слід зазначити, що Б.М. Гук визначає особливість правового статусу Державної виконавчої служби, яка полягає в тому, що така діяльність регулюється сукупністю

нормативно-правових актів різної юридичної сили. Також науковець указує на те, що органи виконавчої служби контролюються безпосередньо Мін'юстом, а тому перебувають у його системі [2, с. 89].

Відповідно до Типового положення про управління державної виконавчої служби головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі, Типового положення про відділ державної виконавчої служби головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі, затвердженого Наказом Міністерства юстиції України 20.04.2016 № 1183/5, до Управління входить відділ примусового виконання рішень. До основних завдань Управління входять:

- реалізація державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів;
- надання пропозицій щодо формування та реалізації державної політики у сфері виконання рішень;
- організація, контроль та здійснення примусового виконання рішень у випадках, передбачених законом [7].

Також цим Наказом затверджено Типове положення про відділ державної виконавчої служби головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі. У цьому положенні дещо інакше визначено основні завдання Відділу, до яких належать:

- реалізація державної політики у сфері примусового виконання рішень судів та інших органів;
- підготовка пропозицій щодо формування та реалізації державної політики у сфері виконання рішень;
- забезпечення своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень у порядку, встановленому законодавством [7].

Погоджуючись із Р.С. Мельником та В.М. Бевзенко у тому, що юридичні особи публічного права, які не мають статусу органу публічної влади, також є суб'єктами публічної адміністрації, до суб'єктів державної адміністрації, які провадять діяльність із реалізації арештованої власності, належить Державне підприємство «СЕТАМ», яке є організатором е-торгів [10, с. 128].

Так, на основі наукових обґрунтувань Р.С. Мельника та В.М. Бевзенко, особливість правового статусу такого суб'єкта, як ДП «СЕТАМ», полягає у тому, що воно, як й інші такі суб'єкти, реалізує так зване сприяльне та забезпечувальне адміністрування, тобто сприяє (шляхом надання адміністративних послуг) особам у реалізації наданих їм прав, свобод та законних інтересів. Працівники такої категорії юридичних осіб публічного права, як правило, не мають статусу державного службовця або службовця органу місцевого самоврядування та не уповноважені на застосування примусових заходів [10, с. 130].

Відповідно до п. 1 Порядку реалізації арештованого майна здійснення реалізації арештованого майна, ДП «СЕТАМ» є організатором електронних аукціонів та торгів за фіксованою ціною та перебуває під юрисдикцією Міністерства юстиції України. Відповідно до законодавства, ДП «СЕТАМ» уповноважене на здійснення заходів щодо створення та обслуговування програмного забезпечення для реалізації арештованого майна, технологічного забезпечення, зберігання та захисту даних, що містяться в цій системі для організації та проведення електронних торгів та торгів за фіксованою ціною, збереження майна, та виконання інших функцій, визначених нормативно-правовими актами [13].

Варто зазначити, що у період запровадження системи реалізації заарештованого майна шляхом ведення електронної комерції проведення торгів здійснювали спеціалізовані організації. Основою економічної діяльності з реалізації такої власності, проведеної спеціалізованими організаціями, було укладення загальної угоди про реалізацію арештованого майна, що підлягало примусовому виконанню державними виконавцями під час виконання рішень, а також угод на надання послуг з організації та проведення публічних тендерів/аукціонів для продажу арештованого майна [6].

Умови для відбору спеціалізованих організацій – переможців тендеру, умов для ідентифікації спеціалізованої організації, яка здійснюватиме реалізацію конкретного арештованого майна, порядок продажу арештованої нерухомості, корупційний компонент та інші проблемні аспекти реалізації заарештованої власності, призвели до необхідності перегляду процедури реалізації арештованого майна для забезпечення її прозорості, що стало результатом експерименту із запровадження нової системи для реалізації арештованого майна шляхом електронних торгів [6].

У листі Міністерства юстиції України від 28.04.2016 № 14993/5583-0-26-16/20 ідеться про проведення експерименту щодо нової системи реалізації арештованого майна шляхом проведення електронних торгів та уповноваження державного підприємства «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України на здійснення заходів зі створення та супроводження програмного забезпечення системи електронних торгів, технологічного забезпечення, збереження та захисту даних, що містяться в ній, організацію та проведення електронних торгів, виконання інших визначених законодавством функцій [6].

Відповідно до інформації Державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Державне підприємство «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України засноване Міністерством юстиції України зареєстровано 16.12.1997 р., а з 16.09.2015 р. підприємство перебуває в стані припинення. З інформації, розміщеної на офіційному сайті цього підприємства (<http://www.informjust.ua/contacts>), впливає, що організаційна структура державного підприємства «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України вміщує головне підприємство та 24 регіональні філії в обласних центрах України та Автономній Республіці Крим. Підприємство працює суто на госпрозрахунковій основі. Основною метою діяльності Підприємства є технічне, технологічне забезпечення створення та супроводження програмного забезпечення ведення автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, що створюються відповідно до наказів Мін'юсту, а також інших електронних баз даних, що створюються відповідно до законодавства України, надання доступу фізичним та юридичним особам до автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, забезпечення збереження та захисту даних, що містяться в автоматизованих системах Єдиних та Державних реєстрів [6].

Слід зазначити, що державне підприємство «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України до початку проведення експерименту з реалізації арештованого майна шляхом проведення електронних торгів не належало до спеціалізованих організацій, визначених шляхом проведення конкурсу (тендеру) для реалізації арештованого державними виконавцями майна [6].

Водночас питання, пов'язані зі сприянням виконання судових рішень, повинні бути віднесені до сфери діяльності іншого суб'єкта.

При цьому слід зазначити, що наказ Міністерства юстиції України від 17.08.2015 р. № 1503/5 «Про утворення державного підприємства «СЕТАМ» видано відповідно до Господарського та Цивільного кодексів України, Законів України «Про управління об'єктами державної власності», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та

фізичних осіб-підприємців» та з метою вдосконалення системи організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб)» [6].

У зв'язку із ліквідацією державного підприємства «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 11.09.2015 р. № 258/7 «Про ліквідацію державного підприємства «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України відповідно до наказу Міністерства юстиції України з метою забезпечення реалізації арештованого державними виконавцями майна наказом міністерства юстиції України від 02.10.2015 р. № 1885/5 «Про реалізацію арештованого майна шляхом проведення електронних торгів», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.10.2015 р. за № 1200/27645, уповноважено державне підприємство «СЕТАМ» на здійснення заходів із супроводження програмного забезпечення системи електронних торгів, технологічного забезпечення, збереження та захисту даних, що містяться у ній, організацію та проведення електронних торгів, виконання інших функцій, передбачених Тимчасовим порядком» [6].

Функції організатора електронних торгів наразі виконує ДП «СЕТАМ» (правова підстава – наказ Мін'юсту № 2710/5). Відповідно до інформації Державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, засновником ДП «СЕТАМ» є Мін'юст, дата запису в державному реєстрі – 19.08.2015 р. Статут ДП «СЕТАМ» затверджено наказом Міністерства юстиції України від 17.08.2015 р. № 1503/5, цей статут оновлено 08.06.2016 р. [18].

Згідно з п. 1.1 Статуту, Державне комерційне підприємство «СЕТАМ» засноване на державній власності та належить до сфери управління Міністерства юстиції України. Відповідно до п. 2.1 Статуту, метою діяльності підприємства є сприяння реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб). ДП «СЕТАМ», як випливає з його Статуту, є комерційним підприємством, яке несе підприємницькі ризики та самостійно відповідає за своїми зобов'язаннями [18].

ДП «СЕТАМ» здійснює господарську діяльність із реалізації арештованого майна з використанням належного йому та орендованого майна, зокрема спеціально набутого для здійснення такої діяльності [18].

Як випливає з листа ДП «СЕТАМ» (вих. № 1128/4440-06-16/13 від 05.05.2016 р.), ДП «СЕТАМ» визначено Організатором електронних торгів арештованим майном наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2015 р. № 2710/5, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.12.2015 р. за № 1620/28065 «Про реалізацію арештованого майна шляхом проведення електронних торгів». ДП «СЕТАМ» не зверталось до Міністерства юстиції України з пропозиціями співпраці стосовно визначення його Організатором електронних торгів арештованим майном та не отримувало на них відповідей», ДП «СЕТАМ» не встановлювало себе Організатором електронних торгів арештованим майном самостійно, а було визначене вищезазначеним Наказом [6].

Отже, Мін'юстом у спеціальному підзаконному акті, який регулює відносини у сфері реалізації арештованого майна шляхом проведення електронних торгів, Організатором електронних торгів визначено конкретне державне підприємство, а не критерії, яким Організатор електронних торгів мав би відповідати, чим встановлено єдиного надавача послуг у цій сфері [6].

Мін'юст у своєму листі від 28.04.2016 р. № 14993/5583-0-26-16/20 повідомляє: «Реалізація арештованого державними виконавцями майна має власну специфіку у порівнянні з реалізацією будь-якого іншого майна [6]. Так, відповідно до змісту ч. 7 ст. 57 ЗУ «Про виконавче провадження», арештоване державним виконавцем майно

має бути вилучене у боржника для передання його на реалізацію. Зважаючи на це, організатор електронних торгів для оперативної взаємодії з органами державної виконавчої служби повинен мати філії у всіх областях України [11]. Крім того, для вилучення та подальшого зберігання арештованого майна організатор електронних торгів повинен мати відповідний транспорт, приміщення, охорону тощо. Державне підприємство «СЕТАМ» (а до цього державне підприємство «Інформаційний центр») має мережу філій в областях України та може забезпечити виконання передбачених Порядком функцій організатора електронних торгів, зокрема забезпечення перевезення та збереження арештованого майна» [6].

До групи суб'єктів публічної адміністрації, що опосередковано впливають на діяльність із реалізації арештованого майна, можна зарахувати суб'єктів правових відносин у сфері послуг електронного цифрового підпису. Оскільки заявка на реалізацію арештованого майна має містити електронний цифровий підпис начальника відділу державної виконавчої служби, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, то роль суб'єктів у сфері послуг електронного цифрового підпису є вагомим.

Так, до суб'єктів у сфері послуг електронного цифрового підпису Закон України «Про електронний цифровий підпис» входить підписувач, користувач, центр сертифікації ключів, акредитований центр сертифікації ключів, центральний засвідчувальний орган, засвідчувальний центр органу виконавчої влади або іншого державного органу, орган контролю. Проте серед них до суб'єктів публічної адміністрації зараховують засвідчувальний центр та орган контролю [12].

Кабінет Міністрів України визначає засвідчувальний центр центрального органу виконавчої влади для забезпечення реєстрації, засвідчення чинності відкритих ключів та акредитації групи центрів сертифікації ключів, які надають послуги електронного цифрового підпису цьому органу і підпорядкованим йому підприємствам, установам та організаціям. Інші державні органи за необхідності та за погодженням із Кабінетом Міністрів України, визначають свої засвідчувальні центри, призначені для виконання функцій, визначених законом [12].

Центральний засвідчувальний орган визначається Кабінетом Міністрів України. Він формує та видає посилені сертифікати ключів засвідчувальним центрам та центрам сертифікації ключів із дотриманням вимог ст. 6 цього Закону, блокує, скасовує та поновлює посилені сертифікати ключів засвідчувальних центрів та центрів сертифікації ключів, веде електронні реєстри чинних, блокованих та скасованих посилених сертифікатів ключів засвідчувальних центрів та центрів сертифікації ключів, веде акредитацію центрів сертифікації ключів, отримує та перевіряє інформацію, необхідну для їх акредитації, забезпечує цілодобово доступ засвідчувальних центрів та центрів сертифікації ключів до посилених сертифікатів ключів та відповідних електронних реєстрів через загальнодоступні телекомунікаційні канали тощо [1].

Також до опосередкованих суб'єктів можна віднести ДП «Національні інформаційні системи», яке є адміністратором Єдиних та Державних реєстрів, що належать до компетенції Міністерства юстиції України. Так, під час реалізації арештованого майна майже на кожному етапі відбувається безпосередня взаємодія з державними реєстрами: перевірка власника нерухомого майна, внесення до реєстру записів щодо обтяження нерухомого майна; надання витягів із реєстрів тощо [4].

Так, ДП «Інформаційні системи» вживає заходів зі створення, застосування та технічної підтримки, інформаційного та комп'ютерного обслуговування, оновлення web-ресурсів та web-сервісів Мін'юсту, надає у випадках, визначених законодавством, послуги у сфері функціонування Єдиних та Державних реєстрів, здійснює технічне та технологічне супроводження інформаційної взаємодії Мін'юсту та адміністратора

Єдиних та Державних реєстрів із метою оперативного вирішення питань, що стосуються функціонування реєстрів [4].

Підсумовуючи викладене, можна зробити такі проміжні висновки. По-перше, процедуру реалізації арештованого майна забезпечують не тільки органи виконавчої влади, а й державні підприємства, що засновані на державній власності та належать до сфери управління Міністерства юстиції України (ДП «СЕТАМ»). При цьому до повноважень органів виконавчої влади належать переважно аналітичні, інформаційні, методичні та інші види робіт, пов'язані із забезпеченням реалізації арештованого майна, тоді як до повноважень ДП «СЕТАМ» належить організаційне забезпечення реалізації арештованого майна. По-друге, на рівні Міністерства юстиції України окремі структурні підрозділи з питань реалізації арештованого майна присутні лише на рівні центрального апарату міністерства, тоді як на рівні територіальних органів юстиції вони відсутні. Органи виконавчої служби також належать до суб'єктів, що провадять діяльність у сфері реалізації майна та створюють передумови для цього. По-третє, додатковими суб'єктами публічної адміністрації з питань реалізації арештованого майна можна назвати деяких суб'єктів у сфері послуг електронного цифрового підпису, зокрема це засвідчувальний центр органу виконавчої влади або іншого державного органу та спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації. Ще одним суб'єктом, який опосередковано пов'язаний із діяльністю у сфері реалізації арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів, є ДП «Національні інформаційні системи», яке є адміністратором Єдиних та Державних реєстрів, що належить до компетенції Міністерства юстиції України. Вони опосередковано впливають на процедуру реалізації арештованого майна шляхом забезпечення електронного цифрового підпису начальника відділу державної виконавчої служби під час подання заявки на реалізацію арештованого майна.

Список використаних джерел:

1. Відповідь з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 21.02.2018 р. *Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань*. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>
2. Гук Б.М. Особливості адміністративно-правового статусу Державної виконавчої служби України в умовах адміністративної реформи. *Публічне право*. № 3. 2011. С. 86-92.
3. Деякі питання реалізації арештованого майна шляхом проведення електронних торгів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 р. № 212-р. *Офіційний вісник України*. 2015. № 22. Ст. 87.
4. Деякі питання щодо визначення адміністратора Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 25.06.2015 р. № 1059/5. *Офіційний вісник України*. 2015. № 50. Ст. 1643.
5. Джафарова О.В. Дослідження органів публічної адміністрації в системі суб'єктів дозвільної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. *Форум права: електрон. наук. фахове вид.*, 2018. № 1. С. 42-49.
6. Звіт за результатами дослідження ринку реалізації арештованого майна шляхом проведення електронних торгів: Протокол Антимонопольного комітету України від 20.09.2016 р. № 67. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=129945&schema/=main>.
7. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Коломоєць Т.О. Київ: Істина, 2008. 457 с.

8. Колпаков В.К. Про публічні адміністрації. *Право України*. 2003. № 5. С. 28-31.
9. Легеза Є.О. Теорія публічних послуг : адміністративно-правова складова: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 452 с.
10. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право : навч. посіб. за заг. ред. Р.С. Мельника. Київ: Ваіте, 2014. 376 с.
11. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. №1404-VIII // *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. Ст. 542.
12. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 25. Ст. 1175.
13. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2014 р. № 228. *Офіційний вісник України*. 2014. № 54. Ст. 1455.
14. Про затвердження Порядок реалізації арештованого майна: Наказ Міністерства юстиції від 29.09.2016 р. № 2831/5. *Офіційний вісник України*. 2016. № 76. Ст. 179.
15. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 828.
16. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 53. Ст. 1851.
17. Проект Концепції реформування публічної адміністрації в Україні від 13.03.2006 р. URL: http://pravo/org.ua/files/stat/Concept_public_administration.pdf.
18. Статут Державного підприємства «СЕТАМ» (нова редакція): Наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2016 р. № 1875/5. URL: <http://setam.gov.ua/documents/download/eSErBKrWbjY/3yk8N108WkYP4gvJ6dH->.

УДК 351.74: 342.922

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Мілевський Андрій Петрович,
здобувач кафедри адміністративного,
фінансового та банківського права
(Міжрегіональна академія управління
персоналом, м. Київ, Україна)

Наукова стаття присвячена висвітленню особливостей діяльності Міністерства юстиції України щодо надання адміністративних послуг. Доведено, що Міністерство юстиції України – цілісне утворення з надання адміністративних послуг, взаємопов'язаних спільними завданнями та функціями органів та їх посадових осіб, управлінську діяльність яких спрямовано на формування та впровадження в життя державної політики у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно.

Виокремлено взаємодію підрозділів Міністерства юстиції України з іншими державними органами чи їх посадовими особами, а саме: а) з адміністраторами Центру надання адміністративних послуг; б) з Державним підприємством «Національні інформаційні системи», наприклад, коли виникають проблеми з технічним забезпеченням Державного реєстру прав; щодо отримання державними реєстраторами сертифікатів та особистих ключів, необхідних для відкриття доступу до Державного реєстру